

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

НОВИ САД, СЕПТЕМБАР, 2000, ГОДИНА XI, БРОЈ 1363

БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

УПУТСТВО ЗА РАД ЧЛАНОВА БИРАЧКИХ ОДБОРА ИСПРЕД СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Именовани сте за члана или заменика члана у бирачки одбор. Предложила Вас је Српска радикална странка да заступате њене интересе у складу са законом. То је прва и једина обавеза - браните интересе своје Странке, не дозволите да било ко поступа противзаконито и лажира изборе на бирачком месту на којем се налазите.

Сви чланови бирачког одбора који раде са Вама спроводе изборе за све нивое власти: председничке, за веће република, за веће грађана, за скупштину АПВ и скупштине општина. Не дозволите да Вас задуже да на крају дана бројите само једну кутију. Сви бројите све кутије, заједно. Радите сви, без обзира да ли сте члан или заменик члана бирачког одбора. Једино се разликујете приликом сачињавања записника: ако сте члан бирачког одбора потписујете записник, ако сте заменик-потписаћете записник само ако наш члан није присутан.

Радите полако и смиreno и тражите помоћ и консултујте се ако сами не можете да решите неки проблем.

Рад пре отварања бирачког места:

- Дођи на бирачко место у 6.00 часова.
- Преброји листиће за све изборе и унети тај број у записник. Убележите њихов број и за своје потребе, требаће Вам на крају

гулашања да га упоредите за бројем употребљених и неупотребљених листића.

• Преконтролисати спискове бирача да ли су исправни, тј. да ли је неко већ заокружен или је дописан руком или машином. Ако има заокружених или дописаних имена не дозволите да гласање почне и одмах обавестите свог координатора на број телефона који пише на Вашем упутству. Ако нема телефона на бирачком месту, не дозволите да гласање почне док Вас не обиђе координатор из Странке или се не појави члан САВЕЗНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ задужен за Вашу општину, који је једини овлашћен да решава овакве проблеме.

• Затим прегледајте кутије за гласање - морају бити празне, са припремљеним воском и канапом за печаћење. Ако је све исправно затворите кутију, припремите листиће и бирачке спискове.

• Ваш задатак је да контролишете два дела посла: заокруживање гласача на бирачком списку и доделу листића гласачу. Поделу ових послова извршићете пре отварања бирачког места-настојте да добијете један од ова два задатка, јер тако спречавате да други члан бирачког одбора уз договор са гласачем дотури више листића, а затим у списку заокружи онолико бирача колико је листића више дао.

• Следећи корак је да прегледате записник о раду бирачког одбора; мора бити празан-и то СВАКИ ЛИСТ. Коверте које служе за гласање лица која нису у стању да дођу до бирачког места (болесни и немоћни) морају бити празне.

Рад у току гласања:

• Ваш задатак је да током целог дана (док траје гласање и броје се гласови) будете стално присутни на бирачком месту.

• Када први гласач приступи гласању, утврдићете да ли је кутија за листиће исправна и празна. Ако је све у реду, кутија се печати, а сви присутни чланови одбора и први гласач потписују контролни листић.

• Сваки гласач који дође на бирачко место и приступи гласању МОРА БИТИ ИДЕНТИФИКОВАН ЛЕГИТИМИСАЊЕМ. За ваљани документ сматра се исправа која садржи име и слику бирача (лична карта, пасош, возачка дозвола). Ако слика не одговара лицу гласача (брада, наочаре које мењају изглед и сл.) тражите још неку исправу за идентификацију. Ово ће бити редак случај, али ипак обратите пажњу.

• Ако је гласач идентификован и пронађен на бирачком списку на адреси која пише у исправи - личној карти, заокружиће се број испред његовог имена у бирачком списку и тако обележити да је тај гласач приступио гласању. Заокруживање обавити на сваком бирачком списку хемијском или сличном оловком (за председничке изборе, за веће република, за веће грађана, за покрајинску скупштину и за скупштину општине). Вас неће бити у довољном броју да седите за сваким списком бирача, па се зато трудите да гледате шта раде остали чланови бирачког одбора који заокружују бираче.

Обратите пажњу да се гласачу да само један листић за сваку кутију, јер постоји могућност договора члана бирачког одбора и гласача да се гласачу дотури више од једног листића.

Гласање ван бирачког места

• Може се гласати и ван бирачког места, али у тачно одређеним случајевима: ако гласач није у здравственој могућности да дође до бирачком места или се налази на одслужењу војног рока или је на одслужењу затворске казне.

• Ако је бирач здравствено спречен (непокретан је или слабо покретан) може да гласа ван бирачког места једино ако обавести бирачки одбор о својој спречености. Обавештавање се врши преко другог лица које мора да дође до бирачког места, никако телефонски. Председник бирачког одбора одредиће најмање два члана одбора да посете непокретно лице и омогуће му гласање. Та два члана комисије понеће коверте за паковање заокружених листића, и након гласања тог бирача затвориће коверте без проверавања како је гласач гласао. По доласку на бирачко место констатоваће се да је тај бирач гласао, провериће се да ли је његово име заокружено на бирачком списку и комплетне затворене коверте ће се убацити у гласачке кутије. Обратите пажњу да не дође до погрешног убаџивања коверата у кутије (на пример коверта са листићем за председника убаци се у кутију за листић за одборнике).

• Листиће који стигну поштом (војници, осуђеници и поморци) одложите на сигурно место и на крају изборног процеса, после бројања листића гласача који су гласали на бирачком месту, отворити и све евидентирати у записник.

• Ако буде нереда на бирачком месту, гласање се одмах мора прекинути и може се наставити тек када се ред успостави. Ако је прекид трајао више од једног часа, за толико се продужава гласање. (пример: ако је прекид трајао 50 минута, нећете продужавати гласање, ако је трајао 1 час и 10 минута продужићете гласање за 1 час и 10 минута). Више прекида испод једног часа неће продужити гласање.

• Полиција може ући на бирачко место само ако је позове председник бирачког

одбора да заведе ред који је нарушен на бирачком месту. У свим осталим случајевима ПОЛИЦИЈА НЕ СМЕ ДА БУДЕ НА БИРАЧКОМ МЕСТУ, ни наоружана, ни без оружја.

• Гласање се завршава у 20.00 часова. Једино се може продужити ако је било прекида гласања дужих од једног часа или ако на бирачком месту има гласача који нису стигли на ред да гласају. Ако је овај други случај у питању, узмите исправе свима који стоје у реду за гласање да се не би десило да се још неко укључи и покуша да гласа. У оваквим ситуација Ваша пажња опада јер сте уморни и желите да што пре започнете бројање.

Када се бирачко место затвори, приступа се утврђивању резултата.

• Удаљите све особе које нису чланови бирачког одбора из просторије у којој се врши преbroјавање листића. Ослободите велику радну површину, без папира, оловака и сл. и проверите да ли остали чланови бирачког одбора имају при руци хемијске оловке или друго средство за писање. Спречите било које члана бирачког одбора да преbroјавању гласова приступи са средствима која могу да оштете или преправе гласачки листић. Када се сви чланови бирачког одбора увере да је све спремно за почетак бројања гласова тек тада почните са радом.

1. Прво се броје не употребљени листићи који се пакују у посебан коверат и печате.
2. Затим се броје незаокружени гласачи у бирачком списку и тај број се одузима од укупно уписаних бирача у списак. Тако сте израчунали колико је гласача гласало на Вашем бирачком месту.
3. Отпечаћује се бирачка кутија. Истресите кутију на чисту радну површину и пронађите контролни листић. Ако га нема, значи да је кутија замењена. Одмах прекините даљи рад, јер је гласање лажирено. Ако има контролног листића, наставите даље са радом на бројању листића.

4. Отворите све листиће и одвојите важеће листиће од не важећих. Не важеће листиће преbroјте и запечатите у коверту. Важеће листиће одвојите са стране.

ВАЖЕЋИ листићи су они листићи на којима недвосмислено може да се утврди за кога је бирач гласао. Важећи је листић ако је заокружен број испред назива Српска радикална странка; или – ако је заокружен цео назив Странке; или – ако је заокружено име Војислава Шешеља. Не дозволите да Вас убеде како важи само листић са заокруженим бројем испред назива Странке. Ако је СРС заокружена, а неко други претпостави или је нешто дописано, такав листић је важећи јер се очигледно може утврдити за кога је бирач гласао.

НЕ ВАЖЕЋИ је листић на коме се не може утврдити за кога је гласач гласао. То је случај када су: заокружена два броја испред назива странака; или није ништа заокружено; или је неки број или назив претпостави, а није зокружен ни један други.

5. Преbroјавају се важећи листићи и бележи се колико их укупно има. Затим се разврставају према томе за кога је дат глас: на једну страну СРС, на другу лева коалиција, на трећу СПО итд. На kraју бројања саберите гласове које су добиле све странке и коалиције: Резултат мора бити једнак броју важећих листића.

6. Одмах по бројању листића и утврђивању резултата за прву кутију, сачините записник и потпишите га. У записник унесите примедбе на рад бирачког одбора (ако их је било) и узмите копију. Тек онда приступите отварању наредне гласачке кутије. Преbroјавање се обавља поступно (кутија по кутија), а не истовремено за све кутије. У таквом случају Ви можете да контролишујете само један део посла и постоји могућност да они који броје друге кутије фалсификују резултате гласања.

7. Све писане примедбе у записник аутоматски постају приговор и морају бити размотрени у избornoј комисији. Зато у записник унесите што више детаља и пре-

цизно опишите догађај због којег стављате примедбу. Ако вам је мало простора у формулару записника наставите опис догађаја на другој хартији, а у записнику назначите колико још листова има у приговору. (пример: примедба у записнику је прекинута на пола реченице јер више није било места за писање. Наставите реченицу на новом листу из свеске, а у записник напишите: опис догађаја наставља се на листу или листовима из свеске који су обележени бројевима, (наведите колико листова има) и потписани су на свакој страни. Ово је нужно урадити да би спречили да се приговор одбаци као нејасан и не аргументован.

НАЧИН ПРОВЕРЕ РЕЗУЛТАТА БРОЈАЊА

1.Број листића који сте примили од изборне комисије мора бити једнак или већи од броја употребљених и неупотребљених листића (пример: 1000 листића сте добили од комисије, гласало је 800 бирача и толико има употребљених листића који се налазе у кутији, а остало Вам је 200 листића који нису употребљени).

Ако је збир листића у кутији и листића који нису употребљени мањи од броја листића које сте добили из изборне комисије значи да неки од гласача нису убацили свој листић у кутију. То је могуће и није кажњиво.

Ако је збир листића у кутији и листића који нису употребљени већи од примљеног броја листића из изборне комисије значи да Вам је неко у кутију убацио

листиће са стране. У оваквој ситуацији бројање се прекида за ову кутију и глашење проглашава неважећим.

2. Број употребљених листића мора бити једнак збиру важећих и неважећих листића. Број употребљених листића је онај колико се налази у кутији, а не број листића који су издати гласачима.
3. Број важећих листића мора бити једнак збиру свих гласова које су добиле странке (кандидати).

ПРАЋЕЊЕ МАТЕРИЈАЛА И ЈАВЉАЊЕ РЕЗУЛТАТА

Један од чланова бирачког одбора из СРС треба да прати материјал (записник и листиће) до изборне комисије, а други има обавезу да копију записника одмах однесе до договореног места. Ако је договор да се резултати прво јаве телефоном, учините то на број који Вам пише на овом упутству. Обавезно обавестите координатора или председника Месног одбора о приговору (ако сте га унели у записник) да би наш члан изборне комисије био обавештен пре него што материјал и записник стигну до изборне комисије, како би могао да се припреми да подржи Ваш приговор.

Правовремена дојава резултата гласања са Вашег бирачког места омогућиће да представници СРС у изборној комисији унапред знају какав је резултат гласања и да одмах реагују ако другачије пише у материјалу који стигне са Вашег бирачког места.

КООРДИНАТОР СРС ЗА ВАШЕ БИРАЧКО МЕСТО ЈЕ:

БРОЈ ТЕЛЕФОНА НА КОЈИ ЈАВЉАТЕ РЕЗУЛТАТЕ ИЛИ ПРОБЛЕМЕ ЈЕ

АКО ЗОВЕТЕ НА ОВАЈ БРОЈ ТЕЛЕФОНА ПРВО РЕЦИТЕ СВОЈЕ ИМЕ,
ПРЕЗИМЕ И БРОЈ БИРАЧКОГ МЕСТА.